

Andrée
GYÁR
EGUJABB

der
ÉT
HATÓL
MAURIC

gy fráter,
ngatja.) E
torkát.

és folyton

viz ...

ucája nem

emmije, de

higgadva.)

a egy rem-

m! Ez a

elszöktette

rectorát! Es

l és verej-

amit év-

össéggel el-

ndenem el-

! Pedig el-

szerzem,

nden gara-

Gyere, itt

vizzel.

ta, nem is

Mindnyárai

a vezérük.

háarak nor-

élet maga

ségesen fel

sületes em-

a kunsz-

dejei gaz-

ő (magán-

abló, ez a

örül fogla-

r Phraser,

aponta jön

CE

palotával.

83

Példás

ötökelete-

szélnak.

angu

ket

gel, ha

szolid

gyserü

ÉRTÉKESZTŐSÉG TELEFON 1-77

Ejeli telefon (nyomda) 2-82

KIACÉHIVATAL TELEFON: 9-77

Str. Baron L. Pop 10

ELCIZETESI ARAK:

Egész évre
Levele

X évre
Eszé Ramaseter Ró

1929 Március 19 Kedd

• 5689 év II. Adár 7 •

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A Keren Hajjeszód
épití az országot!

Aldozatok örvendő szív-
vel az ujjászülöt Palesz-
tina oltárán!

A lelki ghetto

A kis Miss Európa hosszú és fárasztó diadalútja után végre hazaérkezett. Miután a kis zsidó lány jóvoltából felröppent a párisi „Le Journal” palotájának éterre a magyar trikolor és miután a francia közársasági elnök mint a magyar faj méltó reprezentánsát üdvözölte őt, valószínűnek látszott, hogy Budapest is „llo fogadtatásban fogja részesíteni a hazatérő Miss Európát. A budapesti lapok tudósításai szerint ez a fogadtatás valóban impozáns is volt. Megtudjuk ezekből a lapokból, hogy a pályaudvari fogadtatáson képviseltette magát a főváros, a budai Nőegylet, a keszthelyi Nőegylet és Leányegylet. Ezek a testületek fogadtak hivatalosan a többiek, akik kint voltak, privát szorgalmából és kíváncsiságból jöttek el. De hássuk csak, ki jelent meg Budapest főváros legszűkebb főjegyzőjét küldték főjegyző. Hol maradt a polgármester ur, hol maradtak az alpolgármesterek és tanácsosok? Mind, mind szörnyen el voltak foglalva. A magunk részéről tulzottnak és nevelésesnek tartjuk azt a sok hűhót, amelyet korunk hősei: a bajnokok, óceánrepülők, futball-szárók és szépségkirálynők körül művelnek. De tudjuk viszont, hogy ha valamelyik külföldről hazatérő nagyobb futballcsapat részére hivatalos fogadtatást rendeznek, ugy ezen a magyar főváros részéről rendszerint a polgármester, vagy valamelyik alpolgármester jelenik meg. Simon Böske elé pedig a főváros legszűkebb főjegyzőjét küldték ki.

De ez még rendjén van. Akárhogy és akármilyen kényszeredetten, a magyar főváros mégis képviseltette magát. De hadd lássuk, ki volt még képviselve? A lapok szerint ott volt még a budai és keszthelyi Nőegylet, valamint a keszthelyi leányegylet. Vajon miúgye nőegyletek voltak ezek? Talán a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének valamelyik tag-egyesülete, vagy a Társadalmi Egyesületek Szövetségének valamelyik csoportja? Hosszas utánjárás után kiderült, hogy egyik sem. A magyar lapok tudósításai ebben a tekintetben kissé hiányosak voltak. Kifejezték a Nőegyletek nevet elől az „izr.” szó. Mert Simon Böske elé hivatalosan csak a budai Izs. Nőegylet, a keszthelyi Izs. Nőegylet és az Izs. Leányegylet mentek ki. Kiderült továbbá, hogy a pesti lap tudósítások még egyéb tekintetben is hiányosak voltak. Csak ma tuduk meg például, hogy a diadalmenetben bevouló Miss Európát az Atilla-téren egy nagyobb csoport fiatalember hangos pfuj kiáltásokkal fogadta és hasonlóan kellemeden incidens történt a Rákóczy-ut sarkán is.

Nem akarunk tragikus és messzemenő következtetéseket levonni ezekből a jelenségekből. Tulontul ismörjük a magyarországi viszonyokat ahhoz, sem hogy kárust csináljunk az ilyen jelentéktelen incidensekből. Elvögre ha a magyar fájvédők nem akarják Simon Bösket a magyar szépség megtestesítőjének elfogadni, ez az ő privát dolguk és joguk. Ezekkel a kellemeden kis tántetésekkel helyre is hozták azt a megbontott egyensúlyt, amelyet Simon Böske külföldi szereplésével Magyarország javára billentett. Ha a magyar lapok kínosan el is hallgallják ezeket a dolgokat, a külföldi sajtó annál érzékenyebben reagál rájuk.

Ami ebben az esetben különösen meg-
ragadja a figyelmünket, az a körülmény, hogy a magyar sajtó, főként pedig a zsidók által befolyásolt magyar sajtó milyen óvatosan igyekszik elkerülni, hogy ezt a szót „zsidó”, vagy a még szalonképebb „izraelita” kifejezést kiírja. A kolozsvári Magyar Színház például most Budapesten vendégszerepel és bemutatkozásképen Oszip Dimownak, a kiváló jiddis írónak meséjatekát, a Kolozsváron is játszott „Somoruságának énekesét” adták elő. A pesti lapok természetesen Oszip Dimowt orosz írónak teszik meg az egyik lap például azt írja, hogy a darabot Kolozsváron először a vilnai orosz színtársulat játszotta és ez hívta fel Janovics direktor figyelmét a darabra. Egészen bizonyos, hogy amikor az újságíró ezt leírta, tisztában volt vele, hogy jelen esetben a vilnai jiddisekről van szó és nem holmi orosz társulatról. Mit keres

egy orosz társulat Kolozsváron? Az ok azonban kézenfekvő. Budapesten egyszerűen nem merik leírni azt, hogy Janovics direktor egy par excellence zsidó darabbal kezd meg vendégszereplését. Odáig megy ez a félelem és idioszinkrázia, hogy még Kaszab Aladár, a pesti zsidó hitközség valóban kiváló elnökének gyászjelentéséből is egyszerűen kihagylák azt, hogy a zsidó temetőben temetik el, hanem a jelentések szinte egyöntetűen úgy szólnak, hogy a halottat a Dohány-uccai templomból a Kerepesi-uti temetőbe fogják kísérni.

Ez a kínos erölködés a zsidóság ellep-
tezésére a legszomorubb karakterisztikuma a mai magyarországi helyzetnek és mélyen jellemző úgy a zsidó, mint a nem zsidó társadalom mentalitására. Ön-kénytelenül is Herzl Tivadar kis parabolájára kell gondolni, aki a magát eltagadó zsidót egy olyan emberhez hasonlította, aki amikor égő szivarával olyan

helyre ment, ahol nem szabad dohány-
nyozni, a szivart hirtelen a zsebébe dugta. Az eredmény pedig az lett, nemcsak hogy kidobták, mert rájöttek arra, hogy szivarozott, de még a kabátja is kitégett. Vajjon használ-e valamit a zsidóság eltagadása? Vajjon emelik ezzel a zsidóság tekintélyét? Vajjon csökkentik ezzel a zsidósággal szemben fennálló gyűlöletet? Nem. Eppen elcikközöleg. A mikri-természetnek ez a legundorítóbb megnyilatkozási formája csak arra alkalmas, hogy növelje a velünk szemben fennálló bizalmatlanságot és ellenszenvet, hogy szaporítsa a zsidók és nem zsidók között meglévő félreértéseket és hogy a komoly nem zsidók szemében alábbzallítsa a zsidóság tekintélyét. Ezzel a mentalitással a magyarországi zsidóság visszasülleszt magát egy lelki gettóba, amely sokkal megalázóbb, mint az a gettó volt, ahol őseink nyiltan viselték a sárga foltot.

A délkinai kormány egymillió dollár kártérítést ajánl fel az Uniónak

Berlin, március 18. A Wolff távirati iroda nankingi tudósítója jelenti, hogy a délkinai kormány jegyzéket nyújtott át az amerikai követnek, melyben egy millió dollár kártérítést ajánl fel az 1927-ben kínai területen kárt szenvedett amerikai

polgárok kártalanítására. A nankingi diplomatakörben általános a vélemény, hogy Amerika elfogadja a felajánlott kártérítést, de garanciákat kér a délkinai kormánytól arra nézve, hogy a jövőben megvédi az amerikai polgároknak

életét és vagyonát. Valószínűnek tartják, hogy Amerika már a közeljövöben utasítást ad követének, hogy írja alá Délkínával az 1927-iki események következményeinek likvidálására hivatott egyezményt.

A spanyol egyetemi diákság elszántan száll szembe Primo de Rivera terrorjával

Páris, március 18. A lapok madridi jelentései szerint a tegnapi nap az egész országban nyugodtan tolt el. A főiskolai hallgatóság izgalommal tárgyalja a kormány velük szemben foganatosított drákói intézkedéseit a titkos öszszefületekben elhatározták, hogy tovább folytatják a kormányellenes kampányt. A diákság protokolláikat adott ki, melyek bátor szókincsűek és békés zék meg a diktatúrát. A két vány, me-

lyet az ország több egyetem városában löpécsülésként osztogatták. Ezek között a következő mondatokat is tartalmazza: A mai kormányzat hitvány hazugságon épült fel. Ha a korosabb nemzedék gyáva, vagy nem eléggé erős ahhoz, hogy a zsarnokság uralmát megdöntse, akkor az ifjúság fogja megbuktatni Primo de Rivera diktatúráját.

Páris, március 18. A lapok madridi jelentései szerint a tegnapi minisztertanács a madridi egyetemnek 1930 októberig, tehát másfél évre történő bezárását határozta el. Az egyetemi tanácsokat a minisztertanács feloszlatta és mindenik egyetemre királyi biztosokat rendelt ki. Valószínűnek tartják, hogy néhány város kivételével az összes főiskolák, az erdészeti és bányászati hasonló sorsra jutnak.

A „Curentul” szerint a kormánynak tartania kell attól, hogy a diákság második Nagyváradot készít elő

Éles szakadás a romániai egyetemi diákságban

(Bucuresti-Bukarest, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta annakidején az Uj Kelet, hogy a romániai egyetemi diákság központi szervezetében az Unionea Studentilor Romani-ban éles ellenzéki hangok hallatszanak a jelenlegi vezetőség ellen. Az elégedetlenkedők élén a jassii egyetem diáksága áll — s a Jassiból kiindult ellenzéki mozgalom a többi diákcentrumokra is kiterjedt.

A bukaresti diákközpont március 18-
ra elnöki tanácsulást hívott össze Bukarestbe, amelyen a bukaresti, csernovitzai, kolozsvári, jassii nagyváradi, aradi és a temesvári egyetemi diákságnak kellett volna delegátusaival megjelenie. A ta-

gadott el arra vonatkozólag, hogy
augusztus 15-én Krajovaban országos
diákkongresszust hív össze.

A „Curentul” éles hangon kritizálja az
elnöki tanács döntését és hangsúlyozza,
hogy annak nem lett volna joga ilyen
irányú döntést hoznia. A közoktatásügyi
minisztériumnak — írja a „Curentul” —
figyelembe kell vennie hogy

a kongresszust nem a diákság fele-
lősei hívták össze és végvárnia kell,
hogy ez a kongresszus ne fejlődjék
egy második Nagyváraddá.

A „Curentul” végül felhívja a kormány
figyelmét a diákság körében dülő viszály-
kodásokra.

az elnöki tanácsulást határozatot fo-

Fórum

Nyílt levél

Nagyságos

Nuszbaum Sámuel urnak
az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség
Társelnökének,

Oradea

Tisztelt Társelnök Ur!

Engedje meg, hogy e sorokat „Nyílt levél” formájában intézzem Önhez. Egy ottani, magát meg nem nevező egyén, szíves volt nekem beküldeni a „Nagyvárad” és a „Nagyvárad Napló” azon számait, melyekben Dr. Konrád ur ottani neolog hitközségi elnök közgyűlési beszéde, illetőleg az Ön válasza megjelent.

Ennek a figyelmességnek köszönhetem, hogy az ottani zsidóságnak azon sajno nagy, de hála Istennek csak bizonyos rétegében jelentkező ellenséges hangulatát megismerhettem, mely a palesztinai építéalap érdekében megjelent nagymérvű, lelkes lelkes delegátusokkal szemben megnyilvánult.

Ön t. Társelnök ur megadta Dr. Konrád urnak a méltó választ, amelyre régebb óta volt a leghivatottabb, mert Ön ismeri Dr. Konrád urat és ismeri az ottani hitéleti viszonyokat is.

Fogadja férfias, nyílt, őszinte megnyilatkozásáért hála köszönetemet nemcsak a magam, hanem úgy hiszem, mindazok nevében, akik a nagy célért való küzdelemben Ömel egyformán gondolkozunk és lelkesedünk.

Ha valahol a világon, úgy a mi szent ügyünknek most folyó harcában van érvénye a tételnek, hogy az igazságnak minden akadály fölött győzedelmeskednie kell. Az igazság a mi oldalunkon van. Ezt bizonyítja a sanremói békekötés, amelyben a palesztinai zsidó otthon felépítése iránti jogunkat 52 nemzet képviselői elismerték, aláírták és szentesítették. Mit jelenthetnek ezek után a Dr. Konrádok, gáncsoskodásai, még ha százan, ezren, vagy tizezren lennének is a népek millióival szemben? Egy csepp vizet a tengerben, mely őket dicstelen fényükben végleg elmossa! Hiszen az egyiptomi rabszolgaság alól való felszabadulás idejében is akadnak olyan zsidó testvérek, akik a bőséges, husos fazekak mellől nem távoztak. Nem tartottak testvéreikkel, maradtak tovább Egyiptomban, lemondtak a népi szabadság és függetlenség eszméjéről, azonban emléktüknek nyoma sem maradt a történelemben.

De ha ezt már mind elmondtam nyílt levélben, engedje meg t. Társelnök ur megírnom a Dr. Konrád urról és a vele hasonló gondolkozású egyénekről nyert impresszióimat.

Amikor Dr. Konrád urnak a thóra és talmudra vontkozó magyarázatát olvastam, azt hittem, hogy legalább is egy jesivát végzett egyémmel állok szemben. Hiszen a vallás szentségét és a tradíciók mélységét oly meggyőzően fejtegette, hogy emél szebb, meghatóbb előadást még a legszélsőségesebb chaszidikus rabbitól is alig lehetett volna elvárni. Feltűnő volt csak az, hogy az, akinek szívében a vallásos meggyőződés oly mély barázdákat vésott, ne tudná, hogy Palesztina még azok számára is, akik a zsidóság népi jellegét tagadják és csak egy vallási forma képviselőjeként tekintik, olyan fogalom, melynek felépítését napi imádkba foglalják és

olyan szent kötelesség Palesztina felépítését elősegíteni, hogy a talmud-tudósok megállapítása szerint ezen szent kötelesség teljesítését minden más vállalási szertartás fölé kell helyezni! Az volt tehát az impresszióm, hogy Dr. Konrád ur, amikor a zsidó vallás szentségét fenn hirdette, a palesztinai munka elleni izgatásával imé máris bűnbe esett. Csak az Ön válasza után lett előttem aztán világos, hogy minden, a mire Dr. Konrád ur vallásilag hivatkozott, csupa frázis és eszembet jutott az a nápolyi nemes, aki 14-szer vívott párbajt azon meggyőződésének támogatására, hogy Dante nagyobb volt Ariostónál. Amikor a 14-ik, utolsó párbajban halálosan megsebesült, még volt annyi ereje barátaival közölni, hogy ő tulajdonképpen sem Dantet, sem Ariostót soha életében nem olvasta.

Igy dr. Konrád ur is. Ő is vitaötözközik zsidó vallásról, Palesztináról, zsidó népről, cionizmusról és a végén kiderül, hogy ezekben a kérdésekben tulajdonképpen egy amhaerac, a kívül hiába is szállnánk vitába, hiszen a kérdésekhez ő ugysem ért.

Dr. Konrád urnak közgyűlési beszédéből a sorok között mégis kivethető, mi volt felháborodásának indító oka? Az, hogy a helyi intézményekre még 100 lejelet is nehezen adnak, ellenben a palesztinai felépítési alapra 1000 lejelet kérték. Hát ez igaz, de elfelejtette dr. Konrád ur, hogy egy oradeai intézmény mégis csak lokális érdekű, mely számokban kifejezve talán úgy viszony

lik a zsidóság országos építésének akciójához, mint 1:10.000. Ép ezért nagyon természetes, mivel nem könyöradományok gyűjtéséről, hanem egy országépítésre szolgáló adórendszerrel volt szó, a delegátusok 100 lejes adományokkal nem elégedhettek meg. Ezen kérdés a Keren Hajjeszód delegációnak Timisoarán való időzése alkalomával is felvetődött és mit tapasztaltunk? Azt hogy csak azok nem támogatták a delegációnak akcióját, akik egyébként sem adakoznak semmilyen célra. Sőt éppen azok a magukat minden akcióból kizáró egyének, akik persze Erec Jiszrael felépítéséhez sem járultak hozzá, lármáztak legjobban, hogy így-úgy a delegátusok toladók agresszívok, zavarják az embereket rendes munkájukban. Ezek voltak a kislelkűek, ismétlem, a semmilyen célra sem adakozó egyének, mert megbizonyítást nyert, hogy amás intézményeket támogató egyének szívesen hoztak áldozatokat a zsidó nép országépítő munkája javára is.

Ezeket kívántam t. Társelnök urral nyílt levélben közölni és maradok, ismételt elismerésem kifejezésével, t. Társelnök urnak

Temesvár, 1929. március 15.

cionista üdvözléssel kész hiva

Rothbart Jakab

az E. Zs. N. Sz. második társelnöke, a Timisoara-Józsefvárosi ort. izr. hitközség elnöke

Ujabb pénzeslevél-lopást lepleztek le a kolozsvári postán

Letartóztattak egy postatisztviselőt, aki 40 ezer lejt lopott ki egy pénzeslevélből

(Cluj-Kolozsvár, március 18. Az Uj Kelet tud.) Hónapok óta hangzanak el panaszok a kolozsvári postahivatal ellen, ahol a pénzesleveleket rendszeresen fosztogatják és az innen elküldött levelek, természetesen csak a nagyobb pénzeszegeket tartalmazzák, pénz helyett új sagpapírral érkeznek meg rendeltetési helyeikre. A kolozsvári hatóságok különösen a legutóbbi időkben lettek figyelmesek a postalapásokra és mint a hogy azt az Uj Kelet is jelentette, a kolozsvári sziguranca letartóztatta Niculita Pavel postatisztviselőt, aki a legutóbbi hetekben egy 80 ezer lejes pénzeslevelet nyitott fel és helyettesítette be a bankjegyeket újságpapírral.

Annak ellenére, hogy Niculita már két hete a kolozsvári ügyesség foglya, a postán még egyre tartanak a pénzeslevéllopások. Ugy látszik, hogy a bűnös postatisztviselők nem félnek a precedensektől és szabadon folytatják a

pénzeslevelek kifosztását. Legújabbban az egyik kolozsvári cég tett feljelentést, hogy egy itt feladott pénzeslevélből a 40 ezer lejt kilopták és a levél üresen érkezett meg rendeltetési helyére. A nyomozást az ügyészségen ismét Ieonar sziguranca komiszárra bízák, aki a legutóbbi alkalommal is megbizonyította rátermettségét a postalapások kiderítésében. Ieonarnak tegnap sikerült kinyomoznia, hogy a levelet egy kolozsvári postatiszt bontotta ki. Vasárnap Ieonar letartóztatta a postást, akit egyelőre a kolozsvári sziguranca tartanak fogva.

A nyomozás érdekében a letartóztalt postás nevét nem hozták nyilvánosságra. Az a gyaru merül fel ugyan is, hogy a tolvaj postának vidéki hivataloknál is vannak cinkosai, akikkel egy Niculita, mint a most letartóztalt tisztviselő kontaktust tartott fenn.

Trozkij nyilatkozott az orosz ellenforradalom esetleges sikeréről

A közeljövőben nem lesz összeomlás. „Amerika fel-törekvése új világháború csirája”

Konstantinápoly, március 18. Török földön való tartózkodása óta Trozkij tegnap adott első ízben intervjút és pedig a Türkische Post című Konstantinápolyban megjelenő német újság egyik szekerítőjének.

A számuizott bolsevik-vezér mindnek-előtt kijelentette, hogy Németországba tisztára egészsége helyreállítása céljából akar bejutni és ha a német kormány időhöz kötött letelepédési engedélyt adna neki, gyógykezelésének be-

fejezése után Norvégiában, vagy Hollandiában telepedne le.

Az újságíró megkérdezte, mi igaz a francia lapoknak ama híreiből, hogy Trozkij Délfranciaországban birtokot vásárolt.

— Fajdalom — felelt Trozkij — ez a hír nem felel meg a valóságnak.

A beszélgetés folyamán Trozkij nyilatkozott a kommunista gazdasági rendszeréről. Ezt a rendszert — mondotta —

legszemléltetőbben egy olyan hegy-csúcsra kell hasonlítani, amelyre most első ízben akarnak feljutni a hegy-mászók. Ilyen esetben gyakran vissza kell térniök a hegy-mászóknak, hogy más oldalról próbálják elérni a csúcsot. A bolsevizmus — folytatta — az orosz nép létfontartása. Egy kapitalista Oroszország a veszett háboru után Amerika gyarmatává süllyedt volna.

Trozkij ezután Stalinnal való szembenállásáról nyilatkozott. Stalin hisz abban, hogy egy nemzeti kommunista állam fennállhat kapitalista államok között, míg ő — Trozkij — tagadja egy ilyen elszigetelt állam fennmaradását. Bizonyos orosz elemek a szovjet-rendszer rövid időn belül való összeomlását jósolják, ez azonban Trozkij meggyőződése eszrint nem fog bekövetkezni. Ha ellenforradalom jön, akkor ennek csak is fascista karaktere lehet. Az ellenforradalom győzelme esetén azonban az eddigi bolsevista reformok közül a földbirtokok szabályozásának mai formája föltétlenül továbbra is fennállana.

Trozkij végül hangzottaita azt a véleményét, hogy a világon ma sokkal több a konfliktusokra megérett probléma, mint valaha és Amerika feltörekvése olyan erupciót fog kirobbantani, aminek képest a világháboru gyerekjáték volt.

Gőzösökkel roppant össze Belgrád előtt a Száva és a Duna jégtorlasza

Belgrád, március 18. A Szávan megindult jégzajlás a jugoszláv főváros közvetlen szomszédságában lévő téli kikötőben negyven hajót kikötői helyéről elsodort s a torló jég nekiszorította a hajókat a Duna még álló jegének. A Száva torkolatánál a torlasz előtt tizenegy hajó rendkívül súlyosan megrongálódott és több gőzös el is süllyedt. A katasztrófát a parttól negyszáza méter távolság nézte végig, de senki sem mert segítséget nyújtani a hajókon lévő legénységnek. A mentési munkálatokat megindították, de eddig nagyon kevés eredménnyel. Attól tartanak, hogy a torlasz jege a még el nem süllyedt többi gőzösök gépeit is olyan súlyosan megrongálja, hogy ezeket sem fogják megmenteni.

Ujabb jelentések szerint a Szávan a jég a torkolat előtt huszonhat kilométeres szakaszon összetorlódtott. A torlasz hatalmas nyomást fejt ki a torkolatnál a Duna álló jegével szemben ezel egyre kevesbiti a reményt, hogy a jég közé került hajókat meg lehessen menteni.

MEGNYILT!
A Nagyváradról előnyesen ismert Gross-féle ort. h. kóser étterem tulajdonosa Temesváron a L. oydor 11. sz. alatt újonnan alakított, modern higiénizál berendezett ud. ar. helyiségében **fiókot nyitott.**
Olcsó, anonom! Lakodalnak és bar-kettei rendezést vállalja!
Az étterem a gyárvasi Rabbimatus feügyelete alatt áll.
Temesvár Elyodor 11. sz.
Nagyvárad Zöldfa-ucca 10.

Butor

vásárlás bizalom dolga
Ha jó butort akar venni, ne sajnáld az utat
Marosvásárhelyre
(Tg. Maros) és tekintsd meg
Székely és Réti
Erdélyrészi Butorgyár Rt., hatalmas raktárral.
Bösendorfer, Stingl, Wirth, Hoffmann
zongora és pianó
gyárak képviselője.
Hiteles egyesének kedvű fizetési feltétellel

Mah
M
Indi
ism
ches
rend
ujaz
elé
Ghandi m
örakor tart
legtelje-eb
barátai, azo
valamit és
abba a rend
hogy vele
előtt azonban
rendőrnök
nem lepett
variassággal
azért jött,
kért beaur
„Nem kell
gyok nek e
lelbe és ért
ram takói
nak szabalk
lőztetés bir
jöltek. Gha
vesőbb him
tünk és me
előtt még e
sen és fára
A vizsgáló
dődtek a kth
kiváncsi jöt
medának. C
szerű khade
sapkát vtel
székben ült
barátságval.
mos is hófe
ruhazarabot
dönél. Meg
feccellen vol
gott haja t
érdeljes ala
mint egy br
rűbelui nat
vallás jéke
mos szclőzt
nyugodt és
tanulmányt
duszánál nu
aszkeia. E
agymunkaró
az arca ez,
aróknak aló
az aggortást
emberé, aka
aki meg a
kőnböző hin
sege. Egy
lotú asszon
tot urág.
A tárgyalas
lázító cikke
lyek a „Yo
tek meg.
Figyelme
haltatás.
rancsol és
szerkeszlőse
gol típus.
szemu, bull
és becsüli.
kellemetlen
hogy egy n
rendeletet
lema” —
nó. — Se
angolokkal.
kivel szem
sor-u, akar
ek egy tiz
leünek.” A
elhagyta
megbiccent
mosolyodó
az üdvözlő
mellén és
Ez a szívés
között, jó
kénytelenül
összes arge
előzékeny
indusokkal
könyvetib
A kiball

Mahatma Ghandi a bírál előtt

Mahatma Ghandi személyét az Indiában fellángolt zavargások ismét előterbe állították. A „Manchester Guardian” alábbi cikke gondkölvi érdekesebben írja le Ghandi újabb letartóztatását és bíróság elé való állítását.

Ghandi március 11-én este féltizenegy órakor tartóztatott le. A letartóztatás a legteljesebb csendben történt. Mi, Ghandi barátai, azonban már jóelőre sejtettük valamit és auton kimentünk Asranba, abba a rendházba, ahol Ghandi lakik, hogy vele lőtsük el az estét. A kapu előtt azonban már ott találtuk Mr. Healey rendőrönök kocsiját. A rendőrönök még nem lépett be a házba. A legnagyobb udvariassággal elmondotta nekünk, hogy azért jött, hogy Ghandit letartóztassa és kért bennünket, hogy ezt közöljük vele. „Nem kell sietni” — tette hozzá — „hagyd meg nekem elég időt.” Bemegyünk az épületbe és értesítettük a Mahatmát. Az Asran lakói rendszerint korán visszavonulnak szobáikba. Amikor azonban a letartóztatás híre elterjedt, valamennyien előjöttek. Ghandi elenekelte velünk legkedvesebb himnuszát. Majd elbucszott a lakásból és megállt bennünket. Távozás előtt még ezt mondta: „Dolgozatok erősen és fáradhatatlanul.”

A vizsgálóbíró előtt másnap délelőtt kezdődtek a kihallgatások. Körülbelül hatvan kíváncsi jött el. Inkább hűdök és mohamedánok. Ghandi hívei, akik mind egyszerű khaddart (fehér lepel) és Ghandi-sapkát viseltek. A terem közpén egy nagy székben ült a Mahatma, jobbján fiatal barátjával, Bankerrel. Mint rendesen, mos és hófehér langottit viselt, egy olyan ruhát, amely nem különb egy lepedőnél. Megszándát sem volt a lábán. Feje fedetlen volt és kissé öszülő, rövidre vágott haja tisztán mulatta koponyájának érdekes alakzatát. Mozdulatlanul ült, mint egy bronz-szobor. Csak vekony, körülbelül hat coll hosszú hajfonata (a hindu vallás jelképe) mozgott ide-oda a vállamos szellőztető áramlatában. Magatartása nyugodt és méltóságos. Arca valószínűleg tanulmányt érdemel. A legsebekesebb duzzanat sincs rajta — olyan mint egy aszkéta. És minden vonása folytonos agymunkáról tanuskodik. Olyan embernek az arca ez, aki egész életét a szellemi öröknek adozta. És nyoma sincs rajta az aggodásnak. A tekintete egy olyan emberé, aki tisztában van önmagával s aki megy a mag utján. Háta mögött különböző hindu nők ülnek, közöttük felesége. Egyszerű, barátságos anya, tekintetű asszony. Ha arca nem is oly okos mint arag, de tele van bájjal és jósággal. A tárgyalás ugyiszólván csak néhány lázító cikkről és levélről esik szó, amelyek a „Young India” című lapban jelentek meg.

Figyelmet érdemel a rendőrtönök kihallgatása. Ő írta alá a letartóztatási parancsot és rendelte el a házkutatást a lap szerkesztőségében. Megtermelt szép angol típus, hat lábán magasabb, nyílt szemu, buildogó állu. Az indiai nép ismeri és becsüli, annak ellenére, hogy az a kellemetlen feladat jutott osztályrészül hogy egy nyugtalan vidéken a kormányrendeletet végrehajtsa. „Egy igaz gentleman” — mondotta mellettem egy indus nő. — „Semmi közössége nincs a többi angolokkal. Udvarias, előzékeny mindenkivel szemben, akár előkelő, akár a csöcsöny soru, akár fehér, akár színes. Ha rá nézünk úgy tisztem magam, mintha Angliában lennék.” Amikor a keresztkérdések után elhagyta a termet, szeretelméltóan megbiccentette fejét Ghandi felé, aki elmosolyodott s indiai módra köszöntö meg az üdvözlést. Két karját összekulcsolta mellén és könnyedén meghajította magát. Ez a szívélyes viszony vádolt és váló között, jó hatást tett a jelenlévőkre. Ön-kéntlenül felvelődött a kérdés, ha az őszes angol hivatalnokok és tiszték ilyen előzékenyek és barátságosak vonának az indusokkal szemben, nem volna-e sokkal könnyebb az indiai kérdés megoldása. A kihallgatás négy óra hosszat tartott.

A végén megkérdezték a vádlottat, van-e valami megjegyzése. Ezt válaszolta: „Csak annyit óhajlok megjegyezni, hogy adott időben mindig büdösnek fogom magamat vallani, hogy a kormány a vádemelésétől megkíméljen.” Néhány pillanatra felderült a hallgatóság akkor is, amikor Ghandi személyi adatait vették fel.

- Hány éves? — kérdezte az elők.
- Ötvenhárom.
- Milyen kaszthoz tartozik?
- A hindu banjahoz.
- Foglalkozása?
- Mezőgazda és „takács”.

Ez az utolsó szó az úgynevezett homospun-mozgalomra vonatkozott, amelynek tudvalevőleg Ghandi a szülője.

De egy drámai pillanat is adódott, amikor Sarojini Naidu, az ismert hindu költőnő, nemzeti forradalmárnő lépett a terembe. Ez a hölgy messzo vidékről sietett gyorsvonattal egész éjszakát átulazva a tárgyalásra Ghandi letartóztatásának hírére. Barátja és nagy tisztelője a Mahatmanak. Feltűnő szépségű, aki a nagy lárságokban is magára tudja rányitani a figyelmet. Egyenesen Ghandi széké mögé sietett. A Mahatma hátrafordult. A költőnő ekkor megfogta Ghandi kezét és szemére helyezte, vonzalmának és hecsulesének jelül. Amikor a kihallgatások végetértek, a hivatalnokok visszavonultak és Ghandi ezalatt élénken beszél-

Schellack-ban, mindenféle műbútorgépek, Románia legelső készítői. **Ullmann József és Fia** festék és vegyáru import ORADEA.

getett hibeivel. Majd visszalétek a hivatalnokok és az elnök megkérdezte: — Készen van? — Természetesen — válaszolta Ghandi mosolyogva. A törvényszék épülete előtt már ott várakozott a rendőrség autója. A következő pillanatban a sofőr bekapcsolta a motort, amely Ghandit a fogház épülete felé vitte.

Kolozsvári egyetemi hallgatók ma ismét megzavartak egy zsidó temetést

Kinos kegyeletsértés a kolozsvári klinika halottasháza előtt

(Cluj-Kolozsvár, március 18. Az Uj Kelet tud.) Megdöbbenő incidens zavarta meg tegnap délután egy szegény aradi zsidó embernek a temetését, aki a kolozsvári klinikán hunyt el és akit a klinika halottasházából akartak utolsó útjára kísérni. A klinika halottasházával szemben van az egyetemi hallgatók új otthona, amelynek ablakából mintegy száz diák várta a halotti szertartás megkezdését. Amikor kihozták a koporsót és a Chevra Kadischa rabbija hozzáfogott a gyászbeszéd elmondásához, szemben a diákok váratlanul éktelen zajongásban törtek ki, leköttek az ablakokból és reprodukálhatatlan sértések-

kel csufolták meg a halotti szertartást. A rabbi kénytelen volt beszédét abbahagyni. Ekkor a kántor kísérelte meg, hogy legalább az „El mole rachim”-ot elmondhassa, az ő hangja is beleveszett azonban a diákok sívításába. Az utcán összegyűlt tömeg konsternálva tekintett fel a zajongókra, akik azonban még az őket csendre intő rendőrt sem méltatták figyelemre, sőt kikacagták. A temetésre összegyűlt keresztény fiakeresek ostoraikkal fenyegették meg a kegyeletsértő fiatalembereket, természetesen minden eredmény nélkül. A Szentegylet emberei végül is kénytelenek voltak a koporsót gyorsan a ha-

lotti kocsira tenni és a menet sietve igyekezeti ki a Trefort-uccából, anélkül, hogy a rituális szertartásnak eleget tehettek volna. Az elhunyt felesége, aki a temetésen jelen volt, halott férjének megcsufolását annyira szívére vette, hogy ideggörcsöket kapott és ma is betegesen fekszik. A tényekhez tartozik az is, hogy a szerencsétlen aradi zsidó ember holttestét előzőleg felboncolták és a diákok valószínűleg tanultak is rajta. A minden jóérzésű embert felháborító botrányra azonnal hívjuk fel a rendőrprefektus figyelmét.

A Freund-párt nem tudta felvonultatni az 500 tanut, amelyre a szatmári besz-din kötelezte

Alig száznál több szavazatra jogosult hitközségi tag vonult fel tanuskodni Freundék mellett

(Satumare-Szatmár, március 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta az Uj Kelet, hogy a szatmári Bész-din vasárnap estig hosszabbította meg a Freund párt tanuinak felvonulási határidejét. A Freund-párt szombaton újabb hallatlan erőfeszítéssel kezdte meg az előkészületeket és vasárnap a Freund-párt autó állandó permanenciában hozták az összeszedett tanukat. A nagy erőfeszítések ellenére vasárnap este, amikor a Bész-din végleg bezártnak deklarálta a tanufelvonulást, összesen 372 tanu vonult fel a csütörtök déli óta, tehát három napon át tartó tanufelvonulások eredményeként. A megjelent kontról azonban megállapította, hogy a 372 szavazóból 132 nem fizette ki kultuszadóját, ötvenen hitközségi támogatásban részesülnek, 20-an a hitközség alkalmazottai, 60-at pedig még a legutóbbi rabbiválasztásnál lepleztek le, hogy pénzt kaptak a tanuskodásért. Ezek közül tizenhárom a Bész-din előtt is beismerték, hogy ezutal is megvesztegették őket.

vazót felmutató hitközséget. A tanuk felvonultatása, így a Freund-párt teljes vereségét eredményezte, ami természetesen döntően fogja befolyásolni a Bész-din határozatát.

tesen döntően fogja befolyásolni a Bész-din határozatát.

Az Unióban likvidálnak tekintik a mexikói forradalmat

Északmexikóban helyi sikereket értek el a felkelők

Berlin, március 18. Newyorki jelentés szerint Északmexikóban a felkelők kisebb sikereket értek el a kormánycsapatokkal szemben. A forradalmárok ellentámadása készületlenül találta a gyűlekező kormánycsapatokat s ezért volt lehetséges helyi sikereket aratniok. A felkelőcsapatok az a törekvése, hogy Calles csapatát elvágják déli összeköttetéseiktől s ezzel maguknak biztosítsák Észak-Mexikót.

mexikói jelentés szerint Gil köztársasági elnök rendeletet adott ki a kormánycsapatoknak, hogy minden alezredesi rangon aluli elfogott felkelőt lefegyverzés után börtönbe szállítsanak szabadon. Newyorkban ez intézkedéssel kapcsolatban általános a vélemény, hogy a forradalom likvidáltnak tekinthető, mert máskülönben nem győzhet volna az elnök kegyelme, ha még mindig tartania kellene a forradalmárok erejétől.

London, március 18. A „Daily Mail”

MOST JELENT MEG!
Dr. ROHN HILBEL: A palesztinai kolonizáció
Az első magyar nyelvű könyv, amely rendszeresen összefoglalva ismerteti: A palesztinai kolonizáció ötvenéves történetét; a palesztinai kolonizáció módszereit, tárgyi és személyi tényezőit; a kolonizáció közgazdasági és pénzügyi problémáit.
Ára 60. lej. — Megrendelhető: Az Uj Kelet könyvosztályában.

HIRDESSZEN AZ UJ KELET-ben

EGYESÜLETI ÉLET

A WIZO kézimunkadéjtanjai, Kedves intm összejöveteleket kezdeményezett nemrégben a eionista asszonyok szövetségének (WIZO) kolozsvári csoportja. A város nemesen gondolkodó, a Palesztina-ügyért lelkesülő zsidó asszonyai gyűltek össze két héttel ezelőtt először a City-kávéház különtermében, ahol teadélutánt rendeztek és a zsidó irodalom legszebb termékeiből olvastak fel. Meleg, fesztelen, igazi intellektuális hangulat és zsidó lelkesség jellemezte már ezt az első teadélutánt is, amelyet egy héttel rá követett a másik. Ezt dr. Olszinger tiszteletére rendezték és ugyanolyan sikere volt, mint az elsőnek. Ma, kedden tartja a WIZO harmadik teadélutánt, amelyen ezúttal Bin Gorion munkáiból olvasnak fel és kézimunkálnak. A teadélutánokon készülő kézimunkák a nyár folyamán egy nagy bazárban kerülnek kiállításra az a céllal, hogy a befolyó jövedelemből a palesztinai Nesz Cionakolóniát építsék fel. Kolozsvár zsidó hölgytársadalmának legjava fog alakozni a mai teadélután, amely öt órákor kezdődik a City-kávéház különtermében. Kérjük tagjaink részvételét és vendégeket is szívesen látunk.

— Maria királyné Párisban, Párisból jelentik: Maria királyné tegnap Ileana hercegnő kíséretében a francia fővárosba érkezett. A királyné leadta névjegyét a nagybereg Foch marsall családjának.

Markovics Rodion új regényét a

Lantos Magazin

kezdi közölni.

Uj amerikai kodakot díjtalanul a

Lantos Magazin

ad éves előfizetőinek.

A hűltéldi illusztrált magazinnal a

Lantos Magazin

jobban érdekli majd.

Rádiózik? Jár operába?

akkor nem nélkülözheti a legújabb

Operaismertetőt

Az opera és zeneirodalom remekműveit kimerítően ismerteti és nagyszámú kottapéldánnyal illusztrálja.

Eddig megjelent:

Gounod: Faust	ára 34.—
Wagner: Lohengrin	34.—
Bizet: Carmen	34.—
Verdi: Aida	34.—
Puccini: Turandot	34.—
Erkel: Bánk bán	34.—
Mozart: Figaro lakodalma	68.—
Poldini: Farsangi lakodalom	34.—
Leoncavallo: Bajazzók	34.—
Thomas: Mignon	34.—
Erkel: Hunyadi László	34.—
Puccini: Tosca	34.—

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

Megválasztották a második Miss Romániát,

aki május elsején megy Galvestonba

(Bucuresti-Bukarest, március 18. Az Uj Kelet tud.) Az ország minden sarkából gyűltek össze vasárnap Bukarestben Románia legszebb leányai, hogy közülük kiválaszthassák a legszebbet, aki majd Galvestonban vegye fel a küzdelmet a világ legszebb leányaival a Miss Universum címért.

A szombat éjjeli expresszrel robogtak be a bukaresti észki pályaudvarra az utolsóknak érkezett missek. Ezek között voltak az erdélyi megyék kiválasztottjai is, akik ösztinnél szölvá, sok reménységet, de annál kevesebb szépséget hoztak magukkal.

Felvonulnak a jelöltek

Másnap reggel derült napra virradt Bukarest. Az Adeverul palotája előtt hatalmas tömeg várakozott a missekre, akiknek itt kellett átvenniük vállszalagjukat, valamint a versenyre szükséges igazoló-jegyeket. A „Splendid”-szállóbaól hosszú sorban érkeztek meg autók a szépségverseny résztvevői, akiket szakadatlanul eljenzett a varakozó tömeg. A „De Soto” autógyár a szépségversenyt megrendező „Realitatea-nak” ötven teljesen új autót bocsátott rendelkezésére és a gyönyörű kocsikból izgatottan, de mégis az obligát mosolyal arcokon léptek ki a bájos missek, hogy néhány perc múlva az újságpalota balkonján sárga selyemszalaggal a mellükön jelenjenek meg és onnan mosolyogjanak le a tömegre. Sorra mutatja meg magát Miss Bucuresti, Miss Constanta, Miss Galatz, Miss Arad, Miss Cernovitz, mialatt a tömeget a megerősített esendörkordon is alig tudja visszatartani attól, hogy megrohanja az újságpalotát.

A selejtező verseny

Mialatt az Adeverulnál a hivatalos fogadtatás folyik, a sosén lévő Palatul Artelor helyiségeiben megindul az a selejtező verseny, ahol azok a versenyzők vesznek részt, akik az országos versenyeket megrendező zsüri előtt nem jelenhettek meg, vagy kifogásolták ezeket a zsüriknél a döntéseit. A bájos elégedetlenkedők között sok olyant látunk, akiket bizony Venus kegye nem árasztott el áldásaival. Szinte komikus volt, hogyan igyekeztek, hogy minél előbb juthassanak a zsüri elé. És a groteszk társaságban hirtelen feltűnt egy fenséges jelenség. Magas, fejedelmi tartású feltűnően szép leány. Szemének expresszív kifejezése szinte elbűvölt. Főlényesen nézett végig konkurrensin. Sima, feketeselyem ruhájában elshant a többiek között. A foyerban megnézte magát a tükörben, titokzatosan, vagy inkább gunyosan mosolygott szembe önmagával Szépségének kevély tudata ült az arcán, amint így mosolygott. Amikor meglátta, hogy figyeljük, megfordult, majd sietve távozott. A sosén egy autó várt rá, belevetette magát és elrobogott. Olyan volt, mint egy álomkép. Később tudtam meg, hogy Demetrescu Magda volt, de már akkor meg voltam győződve róla, hogy Miss Románia megválasztásában döntő szerepe lesz.

Közben az Adeverul palotájában még egyre érkeztek missek, akik elkésredetten panaszkodtak a fodrásra. A munkájával egyik sem volt megelégedve.

A fogadtatásnak vége. Hosszu autósor kigyózik végig a Calea Victoriein, a missek az Alcazar d' Ete-be vonulnak, ahol Vaida belügyminiszter részvételével bankettet adnak a versenyzők tiszteletére. A felvonulás majdnem egy és félórát tartott, az uttest hatalmas tömeg lepte el. Minden egyes miss autója ellen rohamot intéztek a kíváncsiszók, akik a misseket szépségük szerint dicsérik, vagy gunyos jelzőkkel illették.

Megkezdődik a verseny

A zsüri tagjai végre elfoglalják helyüket. Diszelnök Vaida-Voevod belügyminiszter, a zsüri többi tagjai: Tigara Saureas, az etnográfiai muzeum elnöke a legnagyobb román esztéta, Stark szob-

rászművész, Liviu Rebreanu, a nemzeti színház igazgatója, Teodorescu Sion, a jonevü piktör és Cantacuzino hercegnő, a román nőmozgalom vezére. A zsüri-nék segítséget nyujtanak még Constantin, a Realitatea szerkesztője, dr. Buteanu, belügyi kabinetigazgató és még többben. Idegenek azonban nem léphettek be ebbe a tereembe. Valaki megadja a jelt a kezdésre. A Palatul Artelor szalonjában sápadtra meredt arcokkal, dobogó szívvel, fáradtan és megfeszített idegekkel várnak a missek, hogy rájuk kerüljön a sor. A várakozó arcok között pillantjuk meg Mayor Yeia, Miss Cluj bájosan mosolygó arcát. Nem akart feljönni Bukarestbe és Paukerow Leonard, a Lupta munkatársa, érnek erejével kellett rávegye az utazásra.

Két esendör között

Miss Alba, Miss Arad — hangzik fel a szalonokban — és a feszült hangulatban valami enyhülés érezhető. A missek természetesen most már mosolyognak. Két esendör között lépnek át abba a tereembe, ahol hosszú asztal előtt a zsüri várja őket. S a zsüri asztala előtt sorjában elvonulnak a román megyék legszebbjei. A szalonokban eközben megindul a tanácskozás. A missek egymás között szavaznak. Ki lesz a legszebb, ki megy ki Galvestonba? És a terem végén egy gyönyörű, szőke, szinte angyalian szép arc világít maga körül. Nadja de Cozarini de Cozarini: Miss Bukarest. Leírni nem lehet, hogy milyen szép ez a szépség. A többi missekre szinte súlyos árnyékot vet ez a leány. De még mindig nem látom a versenyzők között a délelőtti jelenséget. Csak amikor Bukarest öt versenyzőjére kerül a sor, tűnik fel a szalon ajtajában, megint egyedül, de még mindig nem megy a zsüri elé.

A tartományok szépségkirálynői

Megkezdődik a selejtezés. Most már behívják Demetrescu Magdát is. Tartományonként négyen versenyeznek azért, hogy melyik közülük a legszebb. Végre megválaszlják Miss Dobrudzát, Miss Bessarabiát, Munteniát, Olteniát. Izgalmas perceket töltünk. Most dől el, hogy ki lesz Miss Transylvania. Végül a terebben megjelent Mayor Yeia mosolygó arca és a szép kolozsvári diakeleány mellén a Miss Cluj sárga szalagján kívül most ott diszeleg Miss Transylvania kékselyem szalagja is. A mozifelvevőgép kattog és közben tovább folyik a verseny. Most a tartományok között dul a harc. Egymásután tűnik fel a zsüri termének ajtajában Miss Bukovina, Dobrudza, Bánát és azután Miss Transylvania lehangoltan mosolygó arca.

Fürdőkosztümben

Márcsak ötlen küzdenek a Miss Románia címért. Oculici de Cozarini, Danacu Mária és Magda Demetrescu Bukarestiek, Stavraeche Mimi, Miss Oltenia és Tanaseanu Hortensia Miss Muntenia. Az öt versenyző a zsüri határozataképen fürdőkosztümben öltözik és a versenyteremben kizárólag a zsüri hét tagja marad bent megbíralni az öt legszebb román leány formáinak proporcióit. Végülis Danacu kisasszonyt Miss Bucarestnek deklarálják, Stavraeche kisasszonyt eliminálják és három versenyző között folyik tovább a küzdelem. A legszebb kétségtelenül Nadja de Cozarini. Romániába emigrált orosz gárdatiszt leánya, az édesanyja a bukaresti zsidó Hirschhorn családból származik. A leány keresztény. Az a vélemény alakul ki, hogy Galvestonba csak fajtlag román leány képviselheti Romániát és hogy a román típust csak barna szépség képviselheti.

Demetrescu Magda

Nadja de Cozarinának tíz szavazata, Demetrescu Magdának négy szavazata van, a zsüri majdnem két órási vitája után azonban a helyzet megváltozik és este félkilenc órákor kihirdetik az eredményt: Miss Románia Demetrescu Magda lett és Nadja de Cozarini csak utána következék a második helyben. Miss Románia huszonegy éves arvaleány, Neomescu neves bukaresti ügyvédnek a neveltéánya. Szemveléyes sportoló és a bukaresti társaságok kedvence. A büszke tartású Nadja de Cozarini megbántva távozott el a versenyről a Picadillyben megrendezett bátra sem jött el és így míg a fényes estélyen a román szépség új királynője, — akit jóval szebbnek tartanak mint az „Unversul” által megrendezett verseny győztesét, Ganescu kisasszonyt — egész udvar rajongja körül, a mégis szebb Nadja egész biztosan parnájába fojtotta könnyeit.

Közben egész Bukarest Titulescu genfi tréféjáról beszél, amely valóságos politikai komplikációkra nyujt alkalmat. Genfben ugyanis, amikor Titulescu egy estélyen szembekerült Simon Böskével, Miss Európával, a következőket mondotta neki tréfásan: „Ha előbb ismerlem volna meg magát, sokkal engedékenyebb lettem volna az optámsperben honfitársával szemben.” A liberális sajtó fel van zúdulva és ugylátszik a helyzetet már csak az segít, ha Demetrescu Magdát Miss Universumnak deklarálják és Apponyi hasonló bókkal illeti őt.

Hátszegi Ernő

Ke üljön fel a régen elavult vég-eladásoknak és árveréseknek.

Néparuház

Calea Regele Ferdinand 33.
A legszebb fehérneműt, asztalneműt és sok ezer cikket 95 fértért árúsít.

Szerezzen örömet gyermekének!

Rendelje meg a legterjedtebb zsidó ifjusági folyóiratot, a

Remény-t

megjelenik egyszer havonta.

Tartalmaz mesét, regényt, szindarabot, verset. Cserkész és rejtvényroval.

Előfizetési ára:

egy évre 240 lej
egy félévre 130 lej.

Előjegyzések csakis az Uj Kelet könyvosztálya utján eszközölhetők. Kérjen mutatványszámot 10 lej értékű íevélbélyeg ellenében.

(Bucuresti-Bukarest, március 18. Az Uj Kelet tud.)

A liberalis javaslatot

Bucuresti dasági

A liberalis javaslatot

Duca ma

amelyeket

Ioanilescu

Popovicu

A kamar

— Ha

Teodorescu CFR vezérigazgató benyújtotta lemondását

Prejlanu Stefan mérnököt emlegetik Teodorescu utódjául

(Bucuresti-Bukarest, március 18. Az Uj Kelet tud.) Hirt adott róla az Uj Kelet, hogy a kormánypárti képviselők élesen szembehelyezkedtek Alevra közlekedésügyi miniszterrel, akitől Teodorescu CFR vezérigazgató azonnali menesztését követelik. A kormánypárti képviselők akciója egyébként Alevra tábornok ellen is irányult, akit a kormány-

pártban a liberálisok exponensének tartanak.

A Cuvantul értesítése szerint ebben a kérdésben már érdekes fordulat állott be. A képviselők mozgalmának eredményeként ugyanis Teodorescu benyújtotta lemondását Alevra közlekedésügyi miniszternek és bejelentette, hogy

április elsején feltétlenül elhagyja hivatalát. A lemondást már Maniu miniszterelnöknek is tudomására hozták. Politikai körökben — írja a Cuvantul — a CFR új vezérigazgatójául Prejlanu Stefan mérnököt emlegetik, aki 1925—1926-ban közmegelegedésre töltötte be ezt az állást.

A liberálisérzelmű Legfőbb Törvényelőkészítő Tanács állást foglalt a bányatörvény ellen

A liberálisok egész gazdasági rendszerük lerombolását látják a törvényben

Bucuresti, március 18. A szenátus gazdasági törvényelőkészítő bizottsága tegnapi ülésén a bányatörvénnyel foglalkozott. Madgearu miniszter ismertette a törvény alapelveit.

A lapok élénken kommentálják a legfőbb törvényelőkészítő tanács döntését. Tudvalevő, hogy a tanács döntésének csak arra szabad kiterjeszkednie, hogy a törvényjavaslatok megfelelnek-e az alkotmánynak vagy sem. A tanács a lapok értesülése szerint a bányatörvényjavaslat ellen nyilatkozott. Az „Adeverul” hangszólyozza, hogy

a legfőbb törvényhozó tanács liberális intézmény, amely igyekszik nehézségeket okozni a kormánynak.

A liberális sajtó élesen támadja a bányajavaslatot és azt állítja, hogy ez a javaslat merénylet a nemzeti tőke és munka ellen, amely Bratianu Vintila törvénye alatt olyan nagy fejlődést ért el és amelyet most az idegen trösztök konkurrenciája fenyeget majd. A „Viitorul” közli, hogy

Duca ma kihallgatáson jelent meg a régens tanácsnál és a liberális párt nevében kifejtette azokat az okokat, amelyek a pártot rendkívül határozott állásfoglalásra készítik a bányatörvény ellen.

amely lerombolja a Károly és Ferdinánd királyok támogatásával és helyeslésével 30 éven át folytatott gazdasági politikát.

Bucuresti, március 18. A szenátus mai ülésén Moldoveanu előadó ismerteti a csendőrség újjászervezési törvényjavaslatát.

Mosoiu tábornok szerint a törvényjavaslat jó és szükséges, de vannak hibái is, amelyeket a tulságos sietés magyaráz meg. Beszél a hős csendőrtisztekről, akik közül 300-an estek el a Dnyeszternél és Dobrudzsában.

Ioanlescu államtitkár Mosoiunak válaszolva kijelenti, hogy az elsett csendőrök hozzátartozóinak nyugdíját külön törvényvel fogják szabályozni. A kötelezőnek teljesítésénél magukat feláldozott csendőrök ugyanolyan elbírálás alá kell, hogy essenek, mint hősi halottak. Ismerteti az orosz, francia, osztrák és német törvényeket.

Popovici tábornok meg van elégedve a javaslattal.

A kamarában Cheroiu kifogásolja, hogy az elektrotechnikai iskolák végzett növendékeit nem veszik fel a műszaki testületbe.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és örökös félelelmérzében szenved, ha hasgörcs, szívfájás, mellnyomás és fülöklési rohamok kínozzák, akkor igyék reggel éhgyomorral 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarokat okait és elhárítja a vértolulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának ömörgezéséből származnak, a Ferenc József víz kitűnően beválhat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

felbe. Horia az ipar- és kereskedelmi miniszterhez fordul a hunyadi bányák és üzemek ügyében.

Raducanu képviselő a szövetségi törvényről beszél, amely szerinte összezavarja a szocializmust a szövetségi elvvel. A javaslat egyébként fejlődést jelent, de nem kielégítő.

Jorga professzor Haret-ről beszél, a szövetségek romániai alapítójáról.

Dan Sever egészségügyi miniszter be-terjeszti a metilalkoholról szóló törvényjavaslatot a szenátus által módosított formájában.

Hedrich szász képviselő szerint a szövetségeknek a különböző nemzetiségek közötti egységet kellene megteremtőnek.

Botrány tört ki az Ateneum Roman vasárnapi ülésén

Bucuresti, március 18. Az Ateneum Roman vasárnap tartotta közgyűlését, amely hatalmas botrány színhelye volt. Az ülésen Anghelescu egyetemi tanár, volt közoktatásügyi miniszter elnökölt. Az ülés folyamán Iliescu professzor felszólalásában heves támadást intézett Mihalache-Dragomirescu egyetemi tanár, az ismeretlen esztéta és kritikus ellen. A megtámadott professzor ezután személyes kérdésben szót kért Anghelescutól, hogy ellenfelének válaszolni tudjon. Anghelescu azonban kijelentette, hogy nem

ad szót Mihalache-Dragomirescunak, mert a gyűlés is felszólalása ellen foglal állást.

A professzor kijelentette, hogy a tilalom ellenére is beszélni fog. Erre óriási vihar tört ki a teremben, amelynek következtében Mihalache-Dragomirescu távozni volt kénytelen a teremből. Emlében azonban odakiáltott az újságíróknak:

— Irják meg az urak, hogy a Román Ateneum nem más, mint egy kloaka.

A botrány a fővárosban általános fel-tűnést keltett.

Előkészületben

SZABÓ IMRE

utijegyzetei

AZ UJ BALKÁN

A Balkán népei a béke tizedik évében

A balkáni zsidóság az új világhelyzetben.

Besszarábia, Bukovina, Erdély, Dobrudzsza, Orománia, Bulgária, Törökország, Jugoszlávia, Görögország.

Előjegyzéseket elfogad az Uj Kelet könyvosztálya

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bányász zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Manton Ernő.
Felolós szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Kasziner Rezső, Str. Carol 81.
az Uj Kelet cikkeit utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Kolozsvári hirdetőink figyelmébe

Lapunk részére a kolozsvári piacon hirdetési kötések létesítésével a mai naptól kezdve kizárólagos joggal a

RUDOLF MOSSE RÉSZV.-TARS.

Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-ucca) 37. Telefon: 4—13 és

LLOYD EXPRESS

Str. Gelu 20. sz. — Telefon: 14—55.

helybeli hirdetési irodákat biztuk meg. Kiadóhivatalunk közvetlenül, ehhez képest, a mai naptól kezdve, csak apróhirdetéseket és 3 megjelentéssel nem többre szóló alkalmi hirdetéseket vesz fel. Kérjük tehát hirdetőinket, szíveskedjenek minden újkötés ügyében teljes bizalommal e két megbízott hirdetési iroda valamelyikéhez fordulni. (A Lloyd Express utján feladható hirdetések a dr. Sámuel Jenő divatáruházában. Calea Regele Ferdinand (v. Westelényi-u.) 3. és Gárdi fényképész műtermében. Főté 3 szám is.)

— Őszig tart az angol király gyógykezelése. Londonból jelentik: A Daily Telegraph Bognorba kiküldött munkatársa beszélt az angol király kezelő orvosával, akik kijelentették, hogy az uralkodó állapotában a javulás tartós. A fényterápiához fűzött remények beteljesedtek s a kurát még heteken át folytatják. Az orvosok annak a reménynek adtak kifejezést, hogy a király legkésőbb őszre abszolút egészséges lesz.

— Ket új típusú óriáslégihajó startol a nyár folyamán. Londonból jelentik: A Napok munkatársa megtekintették a R. 100 és R. 101 légihajókat. A szakértők elmondották az újságíróknak, hogy a két légihajó modernbb szerkezetű, mint a „Graf Zeppelin” és menetselbessége nagyobb. A légihajók egy millió font sterlingbe kerültek. Próbarepülések után a két légihajó már a nyár folyamán Egyiptomba, Indiába és Kanadába startol a szentül fenntartja a rendszeres légi összeköttetést a dominionokkal.

IDEGESSEG, FOKOZOTT INGERLÉKENYSÉG, ideges kimerültségnek a következménye. A reggeli és uzsonnaböjthez két kanálnyi Ovomaltine helyreállítja az egyensúlyt.

— Megkerült az eltűnt Juhász Gyula Budapestről jelentik: Távirati jelentés alapján az Uj Kelet is megírta, hogy a nagy magyar költő, Juhász Gyula kit a budapesti Siesta-sanatóriumban apóltak, pár nappal ezelőtt eltűnt a sanatóriumból és kézrekerítése érdekében az egész fővárosi és vidéki rendőrséget mozgósították. Annál csodálatosabb hangzik a budapesti rendőrségnek ma déután kiadott kommunikéje, mely meg lehetően titokzatos, mert arról számol be, hogy Juhász Gyula most is a Siesta-sanatóriumban fekszik és a gyógyulás utján van.

Hirdessen az Uj Keletben

...roius 19. j
...iát,
...Bukarestiek,
...tenia és Tamás
...tenia. Az öt
...laképen fordó-
...rsenyteremben
...marad bonf
...román leány
...égülis Danacu
...ek doklarálják,
...inálják és há-
...olyik tovább a
...telenül Nadja
...amigrált orosz
...anyja a buka-
...aládból szár-
...Az a vélemény
...ha csak fajilag
...Romániát és
...barna szépség
...rescu Magda
...szavazata. De
...szavazata van,
...s vilája után
...ltozik és este
...az erdélyi
...Magda lett és
...na következík
...nánia huszon-
...scu noves bu-
...leánya Szen-
...ares-ti társasá-
...tartásu Nadja
...zott el a ver-
...endezett bátra
...ényes estélyen
...ője. — akit
...nt az „Univer-
...eny győztesét,
...ész úóvár rap-
...Nadja egész
...könyveit.
...tulescu genfi
...alóságos poli-
...ajt alkalmat.
...Tíltusu egy
...mon hős-kével,
...kelt mondotta
...merlem volna
...enyebb letten
...honfitársaival
...ó fel van zu-
...eten már csak
...rdát Miss Uni-
...Apponyi ha-
...Hátszegi Ernő
...avult vég-
...részeknél.
...ház
...nand 33.
...talmelit és
...lért árusít.
...ek!
...nyroval.
...Körjön

— **Mától fogva lehet igénybe venni az év legnagyobb utazási kedvezményét.** Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás Budapestén. Már alkalmunk volt airt adni arról hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által március 21—25 napjain rendezett nagyarányú Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár alkalmából milyen rendkívüli utazási kedvezményeket léptettek életbe. Ezeket a kedvezményeket a kiállítás megnyitása előtti időre is kiterjesztették, úgy, hogy azokat már március 16-tól kezdve lehet igénybe venni. A kedvezmények nemcsak a vízumra hanem az utazásra is vonatkoznak. A vízumkedvezmény abban áll, hogy a magyar határt március 16-tól kezdve vízum nélkül lehet átlépni és a vízumot utólagosan egyharmadán lehet megszerezni a kiállítás területén működő külügyminisztérium kirendeltségénél. Ugy a magyar, mint a román vasutak féláru utazást engedélyeztek oly formában, hogy március 16-tól 25-ig terjedő időben féljeggyel lehet Budapestre utazni, visszautazni pedig március 21—30-ig bármikor ugyancsak féljeggyel lehet. Aki Budapestről nem közvetlenül jön vissza Erdélybe, az is igénybe veheti a féláru kedvezményes utazást, mert az utazást Budapestről bármely határállomásra lehet megtenni. Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és vásár alkalmával engedélyezett ezek a kedvezmények oly nagymértűek, hogy erre még nem volt példa és ilyen nagy kedvezményt egyetlen kiállításnak sem szoktak engedélyezni. A kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványokat lapunk kiadói hivatalában lehet beszerezni, az igazolványt — annak árának, 180 leinek és 11 lei portóköltségük beküldése ellenében a kiadói hivatal postán is megküldi.

— **Bankett Budapestén Szentgyörgyi István és Janovics Jenő tiszteletére.** Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház művész-személyzete és a Színészegyesület holnap este Szentgyörgyi István, Janovics Jenő és a kolozsvári magyar színház művészeinek tiszteletére a Fészek-klubban bankettet ad.

ANACOT-PASZTILLA szopogatásával fertőtlenítsd a száj- és garatüreget. Anacot-pasztilla megvédi fertőzéses baktériumoktól. Egy phola ára 37.— lei.

— **Társasutazás Palesztinába dr. Patai vezetésével.** A Magyar Zsidók Pro Palesztina Szövetsége melynek élén báró Kohner Adolf, Székely Ferenc és Baracs Károly udvari tanácsosok állanak, ezidén május havában társasutazást rendez Palesztinába, hogy alkalmat adjon az új Palesztina fejlődésének megismerésére. A Szövetség a társaság vezetésére dr. Patai Józsefet kéri fel, aki már többször járt Palesztinában s akinek nagy Palesztina-könyvét a hazi és külföldi sajtó egyaránt a legnagyobb elismeréssel méltatta. A társaság május 15-én indul Triesztből és néhány napra érinti Egyiptomot, ahol a legérdekesebb nevezetességeket is meg fogják tekinteni. Palesztinában 17 napot fognak tölteni, mely idő bőven elegendő arra, hogy a bibliai szent helyek, valamint az új zsidó kolóniák és városok minden látványát megtekintésük. A Pro Palesztina Szövetség részletes prospektust adott ki a négy hétfőig tartó utazásról, amely elit társaságra van tervezve. A prospektust és egyéb felvilágosítást készséggel küldi a «Műt. és. Jövő» szerkesztősége, Budapest, VI. Révai-u. 14.

— **Amanullah új támadásra készül.** Londonból jelentik: Bombay-ból jövő jelentések szerint az afgán főhadiszállás Peshavarból mozgósítási parancsot küldött a felkelőkhez. Két repülőgép Kandaharból Jellalabad közelében szállott le, az egyik Amanullah külügyminiszterét hozta, aki a mohamedánokat a Kabul elleni támadásra akarja felhasználni.

— **A mexikói kormány kegyelemosszítással mutatja meg erejét.** Mexikóból jelentik: A kormány teljes győzelmének megerősítését jelenti az a hír, amely szerint Gál elnök elrendelte Veracruzban, hogy a lezárta lefelé minden felkelőt bocsásson szabadon. Ezt a nagylelkűséget kétségtelenül nem gyakorolta volna a kormány, ha még mindig tartana kétféle forradalmárok erejétől.

— **Két város lakossága a háztetőkre menekülve várja, hogy megmentse a dühöngő ár közepéből.** Newyorkból jelentik: Az Unió déli államaiban pusztító árvíz katasztrófa legújabb részleteiről azt táviratozták, hogy Elbe és Geneve városokat teljesen elöntötte a megdagadt folyók árja. A lakosság nagy részét megmentették, de 1500 ember még mindig a háztetőkre és fák koronáira menekülve, halálos rejtégésben várja, hogy a tomboló vízárban a mentők elég korán hoznak-e segítséget? Az árvíz áldozatainak számát 270-re teszik.

— **Elárverezték a „Kamélias hölgy” csokráról kiállított számlát.** Párisból jelentik: A Droouot-palotában elárverezték egy régi párisi virágkereskedő huszonnégy frankról szóló számláját. A számlát 1840-ben állították ki egy csokor kaméliáról. Az értéke és érdekessége az a dolognak, hogy ezt a csokrot egy ismeretlen gavalér Marie Duplessis kasszonnának küldötte, aki nem más, mint maga a kamélias hölgy, illetőleg az a kasszony, akiről a fiatalabb Dumas világhírű regényének hősnőjét mintázták.

— **Az emberevő cigányok bűnperének tárgyalása.** Prágából jelentik: Az emberevő cigányok bűnperének tárgyalását a napokban megkezdik Kassán. A főtárgyaláson összesen huszonkilenc cigány fog a vadlótak padján ülni.

— **AVaikán hozzájárulását adta Boris király és Giovanna olasz hercegnő házasságához.** Szófiából jelentik: A lapok római tudósíói arról számolnak be, hogy Boris király és Giovanna olasz királyi hercegnő házassága elől az akadémia anyiban már elhárult, hogy a Szentszék hozzájárulását adta ahhoz, hogy a görög katolikus véglegény és a római katolikus menyasszony ortodox szertartás szerint kössenek házasságot. Most még az volna szükséges, hogy a Vatikán a házasságból származó gyermekek vallására nézve is koncessziókat tegyen. Ha az utolsó ellentétek is elsimulnak, nyilvánosságra fogják hozni az uralkodói eljegyzést, melyet hosszú időn át cáfolt egy a bolgár, mint az olasz távirati iroda.

— **Vasúti szerencsétlenség Leningrád és Moszkva között.** Berlinből jelentik: A Leningrád—Moszkva közötti vasútvonalon nem messze a Volgától, egyik nagy sebességgel száguldó gyors vonat simtörés következtében kisklott. A tizenegy kocsiából álló szerelvény a kisklás után még mintegy kétszáz métert csuszolt előre a talpfákon, míg végre sikerült leállítani. Az utasok és a vonatkísérő személyzet körében óriási pánik támadt. Többen kiugrottak a pálya köveim zökkenőkkel előre haladó kocsikból és az öt méter mély töltés alá jában tizen lábukat törték. A kisklott szerelvény egyik kocsijának tengelye eltört és a kocsi feloldalra fordult, de itt nem történt komolyabb sebesülés. Apályát délből helyreállították s az utasok ségélyvonalakon folytatták utjukat.

Színház - Művészet

HOTEL IMPERIAL

Ma, holnap, holnapután még mindig vetjük.

Soha még film olyan mély hatást nem tett közönségre, mint a Hotel Imperial-Elragatatással nézi a közönség s egyes jelenetek után orkányszerűleg tör ki a közönség tetszése tapsban.

Pola Negri életének és művészetének legragyogóbb diadalát aratja a Hotel Imperial-ban.

A Bíró Lajos világhírű is a Hotel Imperial alapította meg.

Ezren és ezren nézik meg minden nap a Hotel Imperial-t s ezren meg ezren távoznak csa lódotlan a színház sötét, bezárt ablaka elől, mert minden jegy elfogyott, a pénztár nem tud jegyet juttatni mindenkinek.

A Hotel Imperial a filmek királya. Ezt mindenki ismeri.

A Hotel Imperial látható a magyar színházban:

Kedden: 3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor.

Szerdán: 3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor

Csütörtökön: 4-kor és 6-kor.

Pénteken: 4-kor és 6-kor.

A színház hűgagatosága külön is felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a nagy tolongásban ovakodjék mindenki a zsebtolvajoktól, akik az ilyen nagy csődületet szokták felhasználni munkájukra.

A Magyar Színház műsora:

Kedden 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial.

Szerdán 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial.

Csütörtökön 4 és 6 órákor: Hotel Imperial.

Csütörtökön este fél 9 órákor: I. Liszt Ferenc első szerelme. (Ujdonosság először). II. Kolozsvári Bál (Először). III. Szomorúságának éneke.

(Oszip Dymov 3 felvonásos tragi komédiája. Forgács Sándor vendégjátékával. Premiérbérlét 33. szám. Sorozatszám: 307.)

Pénteken 4 és 6 órákor: Hotel Imperial.

Pénteken este fél 9 órákor: Asszonylelkek. Boszorkánytánc. (Repriz. Bíró Lajos 4 felvonásos drámája. Poór Lili és Janovics Jenő főlépésével. Napibérlét B. 32. Sorozatszám 308.)

Szombaton 3, 5 és 7 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek. (10 felvonásos új burleszk.)

Szombaton este 9 órákor: Római előadás. (Sorozatszám 309.)

Vasárnap 3, 5 és 7 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek.

Vasárnap este 9 órákor: Feleség-szerető. (Anna Jakobovitz és jiddis társulatának vendégjátéka. Mersékelt ten emelt helyárrakkal. Sorozatszám 310.)

Hétfőn fél 3 és fél 4 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek.

Hétfőn délután 6 órákor: Serke kozák. (Zsidó operetta. Anna Jakobovitz és jiddis társulatának főlépése. Jakobovitzné héber vallásos dalokat énekel. Sorozatszám 311.)

Hétfőn este 9 órákor: Az ő nagy titka! (Háromfelvonásos tragédia. Anna Jakobovitz és társulata főlépése. Sorozatszám 312.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Kedden 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial.

Szerdán 3, 5, 7 és 9 órákor: Hotel Imperial.

Csütörtökön 4 és 6 órákor: Hotel Imperial.

Pénteken 4 és 6 órákor: Hotel Imperial. (Kolozsvárotól utoljára.)

Szombaton 3, 5 és 7 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek. (A leg-

ujab Pat és Patachon-ítom 10 felvonásban. (Utazás vízon, szárazon s levegőben).

Vasárnap, március 24-én, d. o. 11 órákor: Mozimatiné 15 és 10 lejes helyárrakkal Malec bozvajnok. (7 felvonásos burleszk.)

Hétfőn 3, 5 és 7 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek.

Kedden fél 3 és fél 5 órákor: Pat és Patachon, mint detektívek.

A színház iroda közleményei:

Csütörtökön este: Liszt Ferenc első szerelme, Kolozsvári bál és Szomorúságának éneke. Példátlanul érdekes estéje lesz csütörtökön este a magyar színháznak. A drámai személyzet, amely a budapesti vendégjátéka után szerdán este hazaérkezik, csütörtökön el fogja játszani a budapesti műsor három kiemelkedő darabját: Bárd Oszkár hűvös egyfelvonásos hangulatát, melynek címe: »Liszt Ferenc első szerelme«, Tabéry Géza lélekemelő »Kolozsvári bál«-ját (Poór Lilivel és Kemény Lászlóval a főszerepben) és végül Ossip Dymov 3 felvonásos tragi komédiáját: »Szomorúságának éneke«-t. Ez utóbbi dorobban vendégként fel fog lépni a kolozsvári közönség régi kedvence: Forgács Sándor. A csütörtök esti ünnepi előadást premiérbérlésben tartják meg.

Boszorkánytánc: Asszonylelkek. Pénteken este Bíró Lajosnak Budapestén most adott, óriási sikerű 4 felvonásos színdarabját, az »Asszonylelkek«-et adják elő rendez bérlésfolyamban, Poór Lilivel, Janovics Jenővel, Petróczy Alával, Laczkó Arankával, Kemény Lászlóval, Mészáros Bélával, Balázs Samuval a főszerepekben. Az »Asszonylelkek« Budapestén most a Belvárosi Színházban kerül esténként színpadra »Boszorkánytánc« címen.

A Nemzeti Színház és a Római Operaheti műsora:

Kedd: Kardinális (Bemutató).

Szerda: Tannhäuser (John Sullivan felépítésével).

Pénteken: Tannhäuser (John Sullivan bucsufelépítésével).

Szombaton d. u. Bohémek (Gyermek-előadás)

Szombat este: A kardinális.

Vasárnap d. u.: Szókratész a szerájból

Vasárnap este: Medea.

Hétfőn d. u. Hét eladó leány.

Hétfőn este: Tosca (Munkáselőadás)

Kedd: A kardinális.

Szerda: Fidelio.

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek: Nincs előadás.

Szombat: Nincs előadás.

Vasárnap d. u.: Széviillai borbély.

Vasárnap este: Az elveszett levél.

HOTEL „PALACE”

ORADEA

Teljesen modernül berendezve és renoválva.

Központi fűtés.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Mérsékelt árak!

Kávéház, étterem és bar a házban.

Rolozsváriak találkozóhelye.

Utazóknak 20% engedmény.

(Buenos Aires) Uj Kelet gearu mir tárgyalások lapok az Adevorul árának n arányulna meg is tő és a karte A tárgy 1930 ban e

A koto és ipar

Egy lengvörös áfony Lengyelors

Fabryka Varsava (Hkon ajánl keket és o

A. E. R. Newyork tét óhajt r egekkel.

„Svensk aktebolage amelynek a kat és kiro ket adták, kező cikkel kel. nyers termények: mék, bőrök és vörös b nemzeti cui

A p. t. 3 delkezése 3 iparosok, ak iratokban e kötelesek e postahivalek rik annak ezen kulcs feladó leték

Felhívjuk mék, hogy összekötteté bart és Mi vagy ezek 3 vagy képvél bármely m jenek infor és Iparkan

Tizija s kedelmi és tudomásra hadbiztossá f. hó 26-án állomás rés Hására. P nál 11—13

A hábor konferenci gából jele gok rende cia időpon megállapít kellett vol zást, azon látumban konferenci na a papir kok függő sával. A az utódáll létrehozni ellen Mag kább. Min valószínű információ vátelti b eddigi dis bizottság megtartan

ÖZÖNVIZ

Komédia három felvonásban

Írta: H. Berger — Fordította: Szabó Imre

(Minden jog fenntartva)

Phraser (idegesen): Ki jön be, ki az, aki bejön?

Streton: Nos, hát a vendég, akit itt látni látszott!

Phraser: Ugyan monjen az ördögbe! Azt hiszi, róla beszéltek? Kérek egy szivart!

Streton: Szivart mister Phrasernek!

Charley (dalolva): Egy szí- szí — szivart! (Odanyújtja.)

Phraser (idegesen leharapja a szivar végét és nagyokat szí): Yes, yes! Sokáig volt itt az éjszaka?

Streton: Az elmúlt éjszaka?

Phraser: Nos, igen, erre jártam az éjjel és láttam a pofáját ennek a semmiházinak.

Streton: En ebben nem találok semmi rosszat, mister Phraser! Amíg az ember fiatal, miért ne szórakozzon?

Phraser: Jó, jó, hát szórakozzon! Mennyit vesztett?

Streton: Csekélységet! Mindössze öt-hatszáz dollárt, nem többet!

Phraser: Csekélység! Pont öt-hatszáz dollár. Majdnem egy ezrest elveszíteni kártyán. Képelem, micsoda öröme lesz annak a vén zsugori Swiftnek, ha majd vőramért fizetnie kell. Pühi, tudja maga, micsoda foghoz verő vén uszorás ez a Swift? Van magának arról fogalma? Mondhatom szép kis história. Ha... ha... ha! Különbösen is azt beszélük, hogy Beer nem is nagyon szereli a menyasszonyát. Azt mondják: csunya, öreg és szinte zöld már a sápadtságától.

Streton: No, azért nem olyan veszedelmes az ügy. Gyakran lehet őket látni, együtt lovagolnak.

Phraser: No azért mégsem hiszem, hogy szeretné! Bolondítja, ez az egész. A pénz kedvéért szédíti a gazember. Tud valami újságot a vizállásról?

Streton: A vizről? Micsoda vizről?

Phraser: No igen, a Missisipiről. Hisz az inémt említette és egészen megzavart vele.

Streton: Yes, már emlékszem! Azt akartam mondani, ha a nagy hőség miatt nagy vihar jönne, ha a víz kiáradna, megrepesztene a csatornákat, úgy, hogy az egész várost elöntené, ezt a vendéget még az sem zavarná, hogy pont tíz órakor ne esne be ide, de pontosan tízkor, hogy megigya a maga cocktailjét. Ha... ha... ha!

Phraser: No igen, maga arra a sietős emberre gondol. Yes, mit is akartam mondani, ahá, valamit a vizről. Micsoda átkozott csirkefogó, micsoda nyomorult ez az O'Neil!

Streton (Charley felé): Már megint

Charley (énekelve): Naran — csot szódavizzel!

(A Morse-gép kopogni kezd.)

Streton: Charley, eredj nézd meg, mit telegrafálnak!

Phraser: Undorító masina. Soha jót nem hoz! Felszöktek a gabonáarak, ugy-e?

Charley (leolvassa a szalagról): Az ob — szer — va — to — rium — ba — ro — mé — tere — vihart jelez. A temperatura negyvenkét fok árnyékban. A ga — bo — na — árak — emel — ked — nek.

Phraser: Emelkednek! Emelkednek! Egy negyvennégy zéró három.

Charley (olvass): Egy negyven — négy zéró — három.

Phraser (izgatottan): Egy negyvennégy zéró három.

Streton: Negyvenkettő. (Kezeit öss-

másvalakit ósárol!)

Charley (nagy röhejben robban ki). **Phraser**: Ide hallgasson, mister Streton! Az állam a legveszedelmesebb tolvajoknak adta ki a közmunkákat és már két esztendeje, hogy egyebet sem tesznek, mint hogy átépítetik a csatornákat. Képzelteti hogy közben ezek a tolvajok mennyit összekoptak. (Gunyos dühvel.) Hej, én kiismerem magam e fajta dolgokban és tudom, hogyan készül az ilyenmi. Két hosszú esztendő és a csatorna még mindig nincs kiépítve. Nagyszerű üzlet, mondhatnám ragyogó üzlet! És tudja-e, ki ennek a tolvaj átruslatnak az elnöke? Tudja, ki a jogtanácsosa? O'Neil, ha... ha... ha! Közönséges fickó, és hozzá még hóbor-tos. Az első lennék, aki bebuktatnám a tömlöcbe, vagy az örültek házába.

Streton: Ugyan mit beszél mister Phraser! Hiszen mindenki zseniális embernek tartja O'Neil urat és valósággal el vannak tőle ragadtatva. Igaz, neki is megvannak a hibái, de lát...

Phraser: Hibák! Hibák! Egy részeges, egy bolond, aki reggeltől késő éjszakáig korcsmáról-korcsmára támo-lyog. Szép kis zseni! Ön azt mondja, nem örült. Hát igen, a lopáshoz, ahhoz aztán van esze a gazembernek! És tudja maga, micsoda sötét mult bujkál ennek a fickónak a hája mögött?

Streton: En csak annyit tudok, hogy még ma rendbe hozza a csatornákat. Legalább is azt ígérte.

Phraser: No arra aztán igazán várhatunk!

Streton: Muszáj rendbe hozni! Isten tudja, mi történik, ha a csatornák megrepednek. Az újságban az áll, a külön kiadásban...

Phraser: Hagyjon már nekem békét az újságokkal... Amikor a börzén mindenemet elvesztettem, kigunyoltak, fölényesen irták, hogy fizetése képtelen lettem. És ki volt a leghangosabb, aki ellenem tépte a száját, O'Neil! Jól emlékszem! (Fogait vicsorgatja.) O, bár csak repesztének darabokra a hullámok a csatornát és fulladna meg ez az egész rothadt világ és látnám ficánkolni azt a gaz Beert és azt a hitvány O'Neilt. Hüh, jaj... jaj... (Kabátjával szellőzi magát.) Küldjön még egy snapshot szódával.

Streton: Narancsot szódával!

Charley (énekelve): Naran — csot szódavizzel!

(A Morse-gép kopogni kezd.)

Streton: Charley, eredj nézd meg, mit telegrafálnak!

Phraser: Undorító masina. Soha jót nem hoz! Felszöktek a gabonáarak, ugy-e?

Charley (leolvassa a szalagról): Az ob — szer — va — to — rium — ba — ro — mé — tere — vihart jelez. A temperatura negyvenkét fok árnyékban. A ga — bo — na — árak — emel — ked — nek.

Phraser: Emelkednek! Emelkednek! Egy negyvennégy zéró három.

Charley (olvass): Egy negyven — négy zéró — három.

Phraser (izgatottan): Egy negyvennégy zéró három.

Streton: Negyvenkettő. (Kezeit öss-

zecsapja.) Negyvenkettő. (Mindhármán és borus dal ütemeire ismétlik.) Ne egy - ven - kettő ne - egyven - kettő ne - egyven - kettő...

Phraser (felocsudva): Mi az, mi az? **Streton**: Negyvenkét fok árnyékban!

Phraser (hességet a fejé fölé); **Streton**: Jó reggelt mister Beer.

Charley: Jó reggelt mister Beer.

Beer: Szép kis idő, jó idő, jó kis idő! (Törli magát.)

Streton: Pompás idő!

Charley: Egészen rendkívüli szép idő, mister Beer!

Streton: Mit parancsol igen tisztelt mister Beer?

Beer (Charley felé): Hozz nekem cocktailt Wermouth borral. Sok Wermouthot! Mit szól (Streton felé) az új időjáráshoz?

Streton: Oh mister, úgy hallom, rendkívüli újságban már arról írnak, hogy...

Phraser az asztalra csap): Egy órája hogy megrendeltem a narancslikört szó davizzel. Megkapom még a mai napon? Igen, vagy nem?

Streton: Azonnal mister Phraser magam viszem oda. Tessék parancsolni! Hideg, mint a jég és úgy habzik, mint a Niagara! Leviszi a pultról az italokat Phraser asztalához. (Beer felé.) Mit akart mondani, mister Beer?

Beer: Semmit, semmit. (Néhány pillanat múlva.) Nem kérdezősködtek utána telefonon?

Charley: Azt hiszem, nem kérdezősködtek!

Streton: Senki nem érdeklődött, mister.

Charley (leteszi Beer elé az italokat): **Beer** (vizsgálja az italt): Kevés a Wermouth!

Charley: O, ó! (Viszi vissza a pult felé az italokat!)

Streton: Kis tévedés. (Beer felé, aki felállott, hogy maga vegye át az italt.) No semmi baj, most már van elég Wermouth.

Beer (átveszi a poharat és gunyosan szól Phraser felé.) Talán egy parti dominót, mister Phraser?

Phraser (dühösen ránéz, majd elfordítja fejét.)

Charley (dudol.)

Beer: Charley! Megyek a börzére és ha telefonon érdeklődnék utánam szólj, hogy már régen elmentem. Ilyenkor a börzén vagyok!

Charley: All right, mister!

Beer: Jó sokáig kuksoltunk itt az éjszaka, ugy-e?

Charley: Dehogy sokáig! Három óra lehetett, amikor zártunk.

Beer: Három óra?! Mondd csak, volt itt valaki a tegnapiak közül?

(Folyt. köv.)

Rádió műsor

Idő: középeurópai

Kedd, március 19. — Budapest, 9.15
Zenekari hangv.; 12.05: Cigányzene; 15.30: Tündérvásár mesedélután; 17.35: Zenekari hangverseny; 18.30: Mit üzen a rádió? 19.30: A tenor c. opera közv.; 22.30: Időjelzés, időjárásjelentés és hírek. Utána cigányzene. — Bécs 17.30: Szórakoztató zene; 20.15: Vidám képek és jelenetek, zene, ének és párbeszéd. — Brűnn, 19.05: Régi brűnni fuvószene; 21.: Népszerű hangverseny Marie Hloušková operaénekesnő közreműködésével. — S. G. B. Daventry Experimental, 15: Szórakoztató zene; 19.50 Egy vígopera közvetítése. Frankfurt, 16.35: Operettezene; 20.15: Doniretti «Lucia von Lammermoor» c. operájának közv. — Köln 17.45 Gramofonzene; 20: Verdi: Rigoletto c. operájának közv. — 2. L. O. London, 5xx Daventry, 16: Szórakoztató zene; 19.45: Gwen Kaigh (sopran) és Samuel Saul (bariton) hangv. 22.40: Tánczene. — Nápoly, 17: D'Evoly (sopran) hangv. 20.45: Egy opera közv. — Prága, 15: Népszerű hangverseny; 19.06: Fuvózenekari hangv.; 22.20: Gramofon hangverseny. — Róma, 17.30: Szórakoztató zene; 20.45: Leoncavallo: Bajazzók c. operájának közv.

Szera, március 20. — Budapest 9.15
Trió-hangverseny; 12.05: Gramofonhangverseny; 17.35: Cigányzene; 19.35: Olasz nyelvoktatás; 20.10: Szabó Margit színművésznek verseket mond; 20.30 Ir-est; 22.10: Időjelzés, időjárásjelentés; 22.35: Zenekari hangverseny. — Breslau, 16.30: Ir-délután; 19.30: Mozart: Don Giovanni c. operájának közvetítése. — Brűnn, 17.45: Tilly Waldek énekesnő daleste; 20: Zenekari hangv. — Kattowitz, 16: Gramofonhangverseny; 17.55: Népszerű hangverseny; 20.30: Kamarazene; — Köln, 17.45: Hangverseny; 19.30: Bach-est; 23: Tánczene. — Leipzig, 19.30: Beethoven: Fidelio c. operájának közv. — 2. L. O. London 5xx Daventry, 12: Bella Redford (sopran) és Booth Hitchini (basszus) hangv.; 16.45: Orgonahangv. 16.45: Brahms-dalok; 21.35: Egy vígopera közv. — Riga, 17: Délutáni hangverseny; 20: Lehár: Paganini c. operettjének közv. — Róma, 17.30: Hangverseny; 20.45: Egy opera közvetítése a Studióból.

Szeszgyárosok, szeszfüzők

nem nélkülözhetik

A szeszgyártás kézikönyvét

A leterjedtebb, legérthetőbb módon megírt szakmunkát. — Szerkesztették: Dr. Herics Tóth Jenő és Osztróvsky Antal műegyetemi magántanárak. — Ára fűzve 1100, kötve 13.0 lejt. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Tölgy-rönköt,

különbösen vastagot, 45 cm-től és vékonyat is, 30 cm-től; tölgybontást és tölgyfűrészárut, továbbá mindenféle más kemény és puha fa deszkát (készleteket és termékeket) és rönköt állandóan vásárol és elad a

„FAGUS” S. A. DEJ.

Hirdessen az Uj Keletben

Háziasszonyok figyelmébe!

Beck kávé

ujjonnan gyártott kávé, 5 minőségekben, csakis két csomagolásban érhető. Kérjen mindenütt valódi BECK kávé! Ne fogadjon el mást!

Gyar: Beck Jenő
Valca-Lui-Mihai (Érmihályfalva)